

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 253/2021
23.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милена Миловановић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Крагујевцу и ЈП „Србијашуме“ Нови Београд, чији је пуномоћник Александар Николић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2879/19 од 08.09.2020. године, у седници одржаној 23.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ се пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2879/19 од 08.09.2020. године, тако што се одбијају, као неосноване жалбе тужених и потврђује пресуда Основног суда у Деспотовцу П 109/18 од 26.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу П 109/18 од 26.02.2018. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилац власник и држалац по основу одржаја на непокретностима и то источног дела кп. бр. .. мзв. „ББ“ пашњак 6. класе који се налази између ... потока, старог напуштеног пута означеног као кп. бр. .. КО ... и садашњег асфалтног пута Деспотовац – Јеловац у површини од 6,45 ари, затим западног дела кп. бр. .. који се налази између ... потока, старог напуштеног пута означеног као кп. бр. .. КО ..., садашњег асфалтног пута Деспотовац – Јеловац и реке Ресаве у површини од 3,25 ара, и источног дела кп. бр. .. мзв. „... брдо“ шума 7. класе која се налази између старог напуштеног пута означеног као кп. бр. .. КО ... и садашњег асфалтног пута Деспотовац – Јеловац у површини од 4,50 ари све уписано у ЛН бр. .. КО ... на име тужене Републике Србије, као власника и ЈП „Србијашуме“ Нови Београд као корисника, што су тужени дужни да признају и трпе да се горе наведене парцеле у горе наведеним мерама и границама испишу са имена и поседа тужених и упишу на име и посед тужиоца у катастарским и другим јавним књигама. Ставом другим изреке, одлучено је да трошкови поступка се не досуђују.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2879/19 од 08.09.2020. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је власник по основу одржаја на непокретностима ближе описаним у ставу првом изреке првостепене пресуде, а што би тужени били

дужни да признају и трпе да се те парцеле у наведеним мерама и границама испишу са имена и поседа тужених и упишу на име тужиоца у катастарским и другим јавним књигама и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72 /11 ... 18/20) Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и да је основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предметне парцеле представљају део кп. бр. .. шума 7. класе од 14.52,65 ха и два дела кп. бр. .. пашњак 6. класе од 10,50 ара, обе уписане у ЛН бр. .. КО ..., као својина Републике Србије са правом коришћења ЈП „Србијашуме“ Београд у мерама и границама ближе описаним захтевом. Наведене парцеле преко 40 година уназад користили су тужиочев деда, отац, а тужилац од 1991. године. На овим парцелама чували су стоку коју су затварали у колибу, која је била за то направљена, а по потреби су на парцелама секли шуму. На предметној парцели тужилац је заједно са својим оцем пре 40 година изградио темељ за викендицу, која због финансијских проблема није завршена, а када је непосредно пре подношења тужбе то хтео да уради, сазнао је да су предметне парцеле уписане на име тужених. Од 1991. године, након доласка из војске, деда због старости и болести, а отац због одласка на рад у Аустрију, више нису могли да користе имовину, па ни предметне парцеле, због чега је деда тужиоца, као власник имовине тужиоцу, као једином мушкарцу у кући поверио бригу о домаћинству, а предметне парцеле усменим уговором о поклону поконио, од када је у мирној и несметаној државини истих. Предметне парцеле на терену представљају шуму, обраслу јасеном, грабом и ситним растињем, са којих су тужилац, а и његови правни претходници секли шуму. Чињеницу да се предметне парцеле не воде на његовог деду тужилац је сазнао пре подношења тужбе, када је покушао да прибави документацију ради изградње викендице на постојећем темељу и сазнао да је као власник на спорним парцелама уписана Република Србија, а као корисник ЈП „Србијашуме“.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац у државини спорних непокретности од 1991. године, да су пре њега у истој били његови отац и деда који су му усменим уговором о поклону поконили предметне парцеле, те како је тужилац држалац предметних парцела од 1991. године, усвојио тужбени захтев тужиоца применом члана 28. став 4., члана 30. став 1. и члана 45., 72. став 2. и 3. Закона о основама својинскоправних односа, јер је сматрао да је тужилац био у мирној и савесној државини дела предметних парцела више од 20 година.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца, сматрајући да је првостепени суд на потпуно и правилно

утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, са образложењем да тужилац није доказао законити правни основ по коме је стекао предметне парцеле нити да је преко својих правних претходника био у савесној државини до 06.04.1941. године, до када се одржајем могло стећи право својине на шумском земљишту у својини државе у смислу Параграфа 2. Закона о шумама Краљевине Југославије од 21.12.1929. године, ако је одржај трајао 43 године, 1 месец и 18 дана, према правним правилима Параграфа 931. Српског грађанског законика и Закона о мораторном стању из 1920. године, с обзиром да се после 1945. године својина на шумском земљишту као добро од општег интереса није могла стећи одржајем. Тужилац није доказао да је био законити и савесни држалац спорне непокретности пре 1898. године, тако да нису испуњени услови из Параграфа 2. Закона о шумама Краљевине Југославије, будући да се спорно земљиште није налазило у власништву правних претходника тужиоца без икаквог ометања у периоду дужем од 43 године, 1 месец и 18 дана, све до 06.04.1941. године.

По оцини Врховног касационог суда, изложено правно становиште другостепеног суда се не може прихватити, као правилно у ситуацији када је идентификацијом на лицу места утврђено да се делови спорних парцела налазе у дугогодишњој и савесној државини тужиоца, а пре тога његовог деде и оца, који су му на основу усменог уговора о поклону исте поклонили и да представљају део предметних парцела. Наиме, код утврђеног да су деда и отац тужиоца, а потом тужилац од 1991. године били савесни држаоци спорног дела предметних парцела, па како је од доношења Закона о изменама и допунама Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СРЈ“, број 29/96 од 26.06.1996. године) брисан члан 29. који је прописивао забрану стицања права својине одржајем на непокретностима у државној или друштвеној својини, и како је до подношења тужбе 23.03.2017. године протекло више од 20 година, то су се по налажењу овог суда стекли услови за стицање права својине на основу одржаја прописаног чланом 28. став 4. Закона о основама својинскоправних односа, с обзиром да је тужилац био у мирној и савесној државини дела предметних парцела све време које је неопходно за стицање својине путем одржаја.

Са напред наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**